

ཕ བཅོན་ཕྱོད་པོད་གཞུང་གི་གལ་ཆེན་དྲིལ་བསྐྱུགས་ཡིག་ཆ།

ཡེ་ཤོང་མ་

བོད་ཀྱི་ལོ་ ༡༩༩༧

ལོ་ ༡༩ ལང་ ༩

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ཕྱི་ཟླ་ ༩

རང་གཞུང་བཀའ་རྒྱུན་གྱི་པ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་སློབ་བཟང་ བསྟན་འཛིན་མཚོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཆོས་ ༡༥ ཉིན་གནས་ མཚོག་འབྲས་སྤངས་མཚོད་རྟེན་ཆེན་པོར་གངས་རྒྱུངས་གཞིས་ནས་ ཆོས་ལུང་འཕྲོར་བའི་རང་རིགས་སྤྱན་རླེ་མི་གྲངས་བརྒྱད་སྟོང་ བཞུལ་བར་གནང་བའི་ཆབ་སྲིད་གསུང་བཤད།

༡༡། གྲུ་ལམ་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ནས་
འཕགས་ཡུལ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ་ཆེད་
གཉེན་གསུང་ཆོས་སུ་ཐེབས་མཁན་གྱི་ཆ་སྤྲུལ་
མཁན་པོ། དགེ་བཤེས་ལྷན་པ་དང་། དགེ་
འདུན་ལྷན་པ། བརྟན་མ་ལྷན་པ། དེ་བཞིན་
བོད་རིགས་སྤྱན་རླེ་མི་གྲངས་ལོངས་ལ་ལུ་
རྒྱུར། ཐོག་མ་དེ་རིས་ཀྱི་དུས་ལོ་སྤྱི་ལོ་
རིང་པོར་སྤྱོད་ལ་དང་། དུས་ཚོད། འགྲོ་བྱོན་
སོགས་ལ་མ་འཛེམས་པར་ཆོས་དད་དང་། རྒྱ་
སློབ། རྗེ་འབངས་ཀྱི་དམ་ཚིག་འདོར་བ་མེད་
པར་དཀའ་བ་བྱུང་དུ་བསད་དེ་གནས་ཀྱི་དུས་
ཅན་སྟོན་མཚོག་ལྷན་འདུན་བཞི་པས་དཔལ་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ལྷན་ཆེན་པོ་ཐོག་མ་གང་
དུ་གསུངས་པའི་གནས་ཀྱི་གར་དཔལ་ལྷན་
འབྲས་སྤངས་སུ། རྟོན་པ་བྱུང་པར་ཅན་སྟོང་
རྒྱལ་བསྟན་ལོངས་སྤོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་བོད་

ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ན་མེད་པའི་དབུ་བྱིད།
འཛིག་རྟེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན། ཡེ་ཤོང་མ་
ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཀྱལ་དབང་སྤྱོད་བརྒྱ་བཞི་པ་
ཆེན་པོ་མཚོག་གི་དབང་ནས། དུས་ལྡན་སྤྱི་
ཚོགས་པ་ཤིང་བྱ་དགུན་ར་མགོ་རྒྱ་བའི་ཡར་རོ་
ལ། ཆོས་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་གསང་སྤྲུལ་སྤྱོད་
ན་མེད་པའི་རྒྱུད་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྤྱི་
བྱེད་དབང་གི་རིམ་པ་ཟབ་མོ་ལུ་བའི་དོན་དུ།
ཁྱེད་ཅག་འཁོར་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་བོད་ཀྱི་ཆོས་
ཁ་གསུམ་གྱི་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ས་གནས་ཁག་
ནས་ཐེབས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ། མཁན་པོ་
སློབ་དཔོན། དཀའ་རམ་དགེ་བཤེས། དགེ་
འདུན་དང་བརྟན་མ། ཁྱིམ་པ་ཐོག་གི་སྤྲུལ་དགུ་
ལ་ཉེ་བཞེད་དུ་ཐེབས་པ་ལྷན་པས་ལ་བཅོན་ཕྱོད་
བོད་གཞུང་བཀའ་བཀག་གིས་བཅོན་ཕྱོད་བོད་མི་
གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱི་ཆབ་ལུས་ཉེ་སྤོང་ཐག་པ་

ནས་དགའ་བསུ་དང་འཚམས་འདྲིའི་བཀྲིས་བདེ་
ལེགས་ལུ་རྒྱ་ཡིན། དེའི་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་
བསུའི་འཚམས་འདྲི་ཉིན་དང་པོ་ནས་ལུ་དགོས་
ཀྱང་། ལས་དོན་སྤྱོད་མང་དབང་གིས་ང་རང་
འདིར་ཆོས་བརྒྱུ་ལ་མ་གཏོགས་བཅར་མ་ལུབ་
པ་དང་། གསུང་ཆོས་དང་གསུང་བཤད་སོགས་
ཀྱི་མངོན་རིམ་གཞན་མང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་
དེ་རིང་བར་དུ་མངལ་ལུབ་མ་སོང་། དེ་རིང་
དགའ་བསུའི་ཆབ་དུ་ཐེབས་སྤྱོད་ལུ་བའི་དུས་
ཚོད་ལ་སྤོངས་ལོད། ཉིན་དང་པོ་ནས་མངལ་
མ་ལུབ་པར་དགོངས་སེལ་ལུ་རྒྱ་དང་། དེ་རིང་
དགའ་བསུ་དང་དགའ་བསུ་གཉིས་ཀ་སྤོང་
གཅིག་ལ་ལུ་དགོས་དུང་སོང་།
ཆོས་ལྷན་བོད་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
འགྲུར་སྤོག་མི་བཟང་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་ཚོར་
ཡེ་ཤོང་མ་ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་

དབུས་པོད་རིགས་ཆེག་འདུམ་ལྷོ་ཙམ་ཞིག་
རང་ཡུལ་བུལ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དུ་སྐྱབས་
བཅོལ་གྱིས་གནས་དགོས་བྱུང་བ་དང་། པོད་
མི་བྱིངས་རང་ཡུལ་དུ་གནས་ཀྱང་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་
རང་དབང་མེད་པར་གནས་དགོས་བྱུང་སྟེ་ལོ་
༧༦ དང་། མི་རབས་བཞི་ཙམ་སོང་བའི་རྣམས་
འདིར་ད་རེས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཆེན་ཁྲུང་
པར་ཅན་འདིར་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་མང་པོ་
མཉམ་འཛོམས་དང་། རྒྱ་མོ་ར་ཡ་གོང་ས་
ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐུ་མཛུགས་དུ་ཆོས་དང་
ཟང་ཟིང་གི་དགའ་སྟོན་ལ་ཉིན་ཁ་གས་རིང་
མཉམ་དུ་སྦྲོད་རྒྱ་བྱུང་བ་འདི་ནི་རྒྱ་ན་མེད་པའི་
གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། གོ་སྐབས་
འདིའི་ཐོག་དང་ཆོ་ཚང་མས་སྤྲོགས་གཅིག་ནས་
ཆོས་འཚན་ཉན་དང་། རྒྱག་མཚོད་འབྲུལ། རྒྱིག་
སྲོང་དག་སྐྱབ་གང་ཐུབ་བྱས་ཏེ་བོད་མིའི་སྤྱི་
མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་གོང་མཐོར་སྤེལ་ཐབས་
དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་
རྒྱར་དུ་གསལ་བའི་གསེལ་འདེབས་སྟོན་ལམ་
གང་ཐུབ་གནང་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་གསལ་གཞན་
ཞིག་ནས་བྱེས་འབྱོར་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་།
ཆབ་སྲིད། ཤེས་ཡོན། རིག་གཞུང་སོགས་
ཀྱི་གནས་སྐབས་སྐོར་མཁུལ་རྟོགས་ཐུབ་པ་
གནང་གལ་མ་ཟད། གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱི་
བར་གནས་རྒྱལ་དང་བསམ་རྒྱལ་བརྗེ་རེས་
གང་ཐུབ་གནང་དགོས། དེ་འདྲ་གནང་ཐུབ་
པ་ཡིན་ན་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁེ་སན་
ཡོང་རྒྱ་མ་ཟད། བོད་དུ་སྤྱིར་ལོག་རྗེས་རང་
རང་སོ་སོའི་ས་ཁུལ་གྱི་གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་
རྣམས་ལ་ཡ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་
མཛད་འཕྲོད་དང་། བྱེས་འབྱོར་བོད་མིའི་ཆོས་

སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་གསལ་བཤད་གནང་རྒྱུར་
ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད།
དེ་སྟོན་ཡིན་ན་བལ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱི་
ལེན་ཁང་གིས་བོད་ནས་ཐེབས་མཁུལ་ཆང་མར་
སྐབས་བཅོལ་བ་ཡིན་མེད་ལ་མ་སྟོངས་པར་སྤྱི་ལེན་
མཐུན་འགྲུར་གང་ཐུབ་ལུས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་
ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞོན་
འགན་ལ་བརྟུན་དེ་ ༢༠༠༥ ཟ࿳་ཟ࿳་ ༡ ཆོས་
༢༡ ཉིན་བལ་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཁང་དང་
བོད་མིའི་བདེ་དོན་ཚོགས་པའི་ལས་ཁུངས་གཉིས་
ཀ་སློང་དུ་སྟོན་བཀུགས་དགོས་བྱུང་བ་དང་།
དེའི་རྗེས་འབྲེལ་གྱིས་བལ་ཡུལ་སྤྱི་ལེན་ཁང་གི་
ལས་དོན་ཡོངས་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྱི་ལེན་སྐབས་བཅོལ་
སྐབས་ཁང་ནས་དེ་སྟོན་བལ་ཡུལ་དོན་གཅོད་ལས་
ཁུངས་བརྒྱད་གནང་གི་ཡོད་པ་དེ་དག་ལུ་ཐེ་རན་
སྟོང་ཉེ་མཚུན་ཏེ་གན་བརྒྱད་ ༢༠༠༥ ཟ࿳་ཟ࿳་
༧ ཆོས་ ༡ ཉིན་བརྗེ་བསྐྱུར་གནང་བ་ཡིན་
སྐབས། རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱིག་གཞི་
གཞིར་བཟུང་སྐབས་བཅོལ་བ་རྒྱང་བ་ལ་མ་
གཏོགས་རྒྱ་ནག་གི་ལག་འཁྱེར་ཐོག་ཐོངས་
མཚན་ཡོད་པའི་ཆོས་ལུ་གནས་སྐོར་བ་རྣམས་
ལ་བལ་ཡུལ་དུ་སྤྱི་ལེན་མཐུན་འགྲུར་གང་ཡང་
ལུ་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་བྱུང་སོང་བས་ཆང་མར་
དགོངས་སེལ་ལུ་རྒྱ་ཡིན། ད་ལམ་འདིར་དུས་
འཁོར་དབང་ཆེན་གནང་ཡུལ་དུ་བོད་ནས་ཐེབས་
མཁུལ་ཆང་མར་བཞུགས་གྱུར་དང་གསེལ་
ཚོགས་སྐབས་བདེ་ཞིག་དབུས་སྤྱི་ལེན་ཁང་ནས་
གོ་སྐབས་ལུ་རྒྱ་བྱས་པ་ཡིན་རུང་། འདིར་ས་ཆ་
གསར་པ་དང་། དེ་སྤྱི་མི་ཚོགས་འདི་འདྲ་
འཛོམས་མ་སྟོང་བཞིག་དུ་འཁེལ་བའི་དབང་
གིས་ཁྱེད་རྣམས་པར་ཐུགས་སྐོར་ཁངས་པའི་སྤྱི་ལེན་

གོ་སྐབས་འཇུག་ཆང་ལུས་ཐུབ་པ་བྱུང་མ་སོང་བ་
འདི་ལའང་སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་དགོངས་སེལ་ལུ་རྒྱ་
ཡིན། རྒྱག་པར་དུ་འདིར་བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེན་མི་ཆེན་
དང་། གནད་ཡོད་མི་སྤྱི་མང་པོ་ཞིག་ཐེབས་ཡོད་
ཆོད་འདུག དེ་དག་ལ་འོས་འཚམས་ཀྱི་གངས་
ལེན་གོ་སྐབས་ལུས་ཐུབ་པ་བྱུང་མ་སོང་། བཅོན་
འོལ་བོད་གཞུང་གི་མཐུན་རྒྱུན་གྱི་གནས་བབ་
དང་། གཞན་དབང་སྐབས་བརྒྱུན་བྱ་དགོས་
ཀྱི་གནས་རྒྱལ་ལ་དགོངས་ཏེ་དགོངས་སྤྲོགས་མི་
འགྲུར་བའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་སྤྱི་ལེན་
ཁང་དང་། བདེ་སྐྱིད་། འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་
གཞན་དག་གི་ལས་བྱེད་ཆོས་རྒྱག་བསམ་རྣམ་
དག་གིས་གང་ཐུབ་ཅེ་ཐུབ་ལུ་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་།
རྣམས་རེ་རྣམ་གངས་མཐོན་པོ་དང་། མི་སྤྱི་
པའི་ཆོག་དེ་འདྲ་ལུ་དགོས་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ཆོད་
འདུག དེ་དག་ལས་བྱེད་ཆོས་རྒྱག་བསམ་མ་
དག་པར་བསམ་སྐོར་ན་པས་ལུས་པ་མ་ཡིན་པར།
ལས་དོན་མང་པོ་སྤྱི་འཛོམས་དབང་གིས་ཐུབ་
འགོ་བཞིག་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་དགོངས་སྤྲོགས་
མ་གནང་རོགས་གནང་། བཅོན་འོལ་གཞུང་
གི་རོས་ནས་རྒྱག་བསམ་ལ་སྟོན་མེད་ལ། གང་
ཐུབ་ཅེ་ཐུབ་ཀྱིས་གཞིས་བྱེས་བོད་མིའི་དབར་
དམ་ཆོག་བསྐྱེད་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཐབས་
ཤེས་ལུས་དང་ལུ་བཞིན་པ་མ་ཟད། ལུ་མཐུད་
ལུ་རྒྱུའི་ཆོད་སེམས་ཀྱང་ཡོད་ལུ་རྒྱ་ཡིན།
བོད་དང་རྒྱ་གར་གཉིས་ཀའི་ལོ་རྒྱུས་
ནང་བྱུང་མ་སྟོང་བའི་རོ་མཚར་ཆེ་བའི་གནས་
རྒྱལ་ཡ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་
དབང་པོ་སྤྱིའི་སྤེང་བ་བརྒྱ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཚོ་ག་
གིས་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་དཔལ་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་གང་དུ་གསུངས་པའི་གནས་

ལྷན་པར་ཅན་འཕགས་ལུལ་དཔལ་རྣམ་འབྲས་
སྤྲངས་ཀྱི་མཚོན་རྟེན་ཆེན་པོའི་རྗེས་ལུལ་དུ་སྐལ་
རྣམ་གྱི་སློབ་མ་གྱི་སྐྱབས་མང་པོར་དབུ་མ་རྩ་བ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་གལ་ཆེ་བའི་རབ་བྱེད་ཁག་གི་བཤད་
ལུང་དང་། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བཀའ་
དབང་སློབ་དངོས་རྗེས་གཙང་བསྐྱེད་གནང་
མཛད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ལྟར་བ་འདི་ནི་འབྲུང་
འབྱུང་འཕགས་པོད་གཉིས་ཀྱི་ལྷན་པར་འོས་པོའི་ལྷན་
ཐོར་དུ་གསེར་གྱི་ཡི་གེས་འབྲི་བར་འོས་པོའི་ལྷན་
བཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེའི་སྐབས་ཐག་རིང་པོ་
ནས་ཁྱེད་རྣམས་པ་དངོས་སུ་སྐབས་ལྷན་པ་འདི་ནི་
སོ་སོའི་མི་ཆེད་ཅན་གྱི་དོན་སྲིད་རྣམས་པོའི་གོ་
སྐབས་ལེགས་ཤོས་དང་། སྐལ་བ་བཟང་ཤོས་
ཤིག་ཡིན་པ་འདི་མཁྱེན་པར་མཛད་དེ་དགའ་
སློབ་ཡི་རངས་དང་དུས་ཚོད་སྐར་ཆ་ཙམ་ཡང་
ལྷན་ཐོས་སུ་མ་བཏང་བར་རྣམ་དཀར་དགའ་དགོ་སྐྱབས་
མཛད་དཔོན་པ་ཡིན་པ་ནི་ཆོང་མས་མཁྱེན་
གསལ་ཡིན་ཅུང་གལ་ཆེ་ནན་ཏན་གྱི་རྒྱལ་དུ་
གསལ་འདེབས་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན།

གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་ནས་ངས་རྒྱ་གར་
དབུས་གཞུང་དང་ས་གནས་མངའ་སྡེ་ལྷན་པ་
དེག་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབུ་བྱེད་རྣམས་པ་དང་།
སྤྱི་ལམ་གྱི་དྲུང་རྣམས་པ་ས་གནས་ལུལ་མི་དང་
བཅས་པར་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་གྱི་ཆེད་གྲུར་
ས་དང་། ཐེབས་ལམ། འབྲུང་རྒྱ། འཕྲོད་
བརྟེན། རློག་ འགྲིམས་འགྲུལ། སྤྱང་སློབ་
སོགས་སློབ་པ་ས་གནས་དུས་ཚོད་ལྷན་པ་འདི་ནི་
དུ་བྱ་སྤྱི་ག་རྣམས་ཆེན་པོར་སུ་མ་ཚོགས་པ་
གནང་བའི་ལ་བཅོན་འོལ་སྤྱི་ག་འཛུགས་དང་།
གཞིས་ཁུངས་པོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཆབ་ལྷན་ཏེ་
མྱོང་ཐག་པ་ནས་ལྷན་པ་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན།

ང་ཚོ་བཅོན་འོལ་དུ་འབྲོར་ཏེ་ལོ་ ༤༦ མོང་
བའི་རིང་བཅོན་འོལ་པོད་མི་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་
ཐབས་དང་། ཤེས་ཡོན་སློབ་སློང་། ཚོས་དང་
རིག་གཞུང་། ལུལ་གོ་མས་གཤིས་ལུགས།
ལྷན་མིན་ལེགས་ལྟར་། དེ་དག་གི་གཞི་རྩ་
སྤྱད་ཡིག་བཅས་མི་ཉམས་གོང་མཚོར་སྤེལ་
ཐབས་དང་། པོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཡང་དག་པོའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་
སུ་བསྐྱར་རྒྱ། ལྷན་པ་འདི་ནི་དོན་དོན་དེའི་
བསྐྱབས། ལྷོང་ས་ལྷན་པས་མགོན་ཆེན་པོའི་
རྒྱ་ན་མེད་པའི་མཛད་འཕྲིན་སོགས་ཀྱི་སློབ་
འདས་པའི་ཉིན་མཁའ་གསེང་རིང་བཀའ་རྒྱུར་རྣམས་
པ་དང་། པོད་གཞུང་གི་དུལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་
བྱེད་རྣམས་པས་དེ་སློབ་གང་ལྟར་ལྷན་པ་ཡིན་
ལྷན། ངས་བསྐྱར་རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་མིན།

ངས་ད་རེ་ས་ལྷན་པས་ཚོར་སྤྱི་ཚོར་
ལྷོང་ས་ལྷན་པས་མགོན་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ན་མེད་
པའི་དབུ་བྱེད་འོག་བཅོན་འོལ་པོད་མང་གཙོའི་
གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་དང་། འཛིན་སྲོད་གི་གནས་
རྒྱལ་གལ་གནད་ཆེ་བ་རེ་རྒྱང་། ལྷན་པར་པོད་
དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྒྱ་
པོད་གཉིས་སྐོར་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་འཇུག་པོགས་
ལ་བཞེན་ནས་པོད་རྒྱ་ལོ་ལྷན་པས་རིམ་སློབ་།
མ་འོངས་པོད་ཀྱི་གནས་བབ་ཀྱི་འཆར་སྤྱང་
བཅས་མདོར་བསྐྱབས་རེ་ལྷུ་རྒྱུའི་འབད་ཚོལ་ལྷུ་
རྒྱ་ཡིན། དེ་ལྷན་པོགས་པའི་ལྷོང་ས་མཚོག་
གི་བཀའ་དཔོན་པ་རེད། ད་ས་ནས་ཆེབས་ལུལ་
མ་བསྐྱར་གོང་གསལ་འབྲོར་པོད་མི་ཚོར་མཛུལ་
འབྲུང་དང་། བཀའ་མོལ་ལྷན་པོགས་པའི་བཀའ་
མངགས་སེབས་པ་མ་ཟད། འདི་གར་ཆེབས་
རྒྱུར་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་

དོན་དེ་དག་པོད་དགོས་ལེས་བཀའ་སྤྱི་སེབས་
པར་བཞེན་ཁ་ཟེན་སྤྱི་སེབ་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་མདོར་
བསྐྱབས་རེ་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན།

ཆོང་མའི་དགོངས་པར་མངའ་གསལ་
རྣམ་ལྷོང་ས་ལྷན་པས་མགོན་ཆེན་པོའི་ནམ་
མཁའ་དང་མཉམ་པའི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ད་
ཅང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གལ་གནད་
ཆེ་གོས་པོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་
དག་པོའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་སུ་བསྐྱར་རྒྱ་
དང་། པོད་ཀྱི་རྩ་དོན་གྱི་འཐབ་རྩེད་མཐའ་གཅིག་
དུ་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་དུ་བསྐྱར་གནང་མཛད་
རྒྱ་གཉིས་ཡིན་པ་དང་། དོན་གནད་དེ་གཉིས་
ཐོག་འདས་པའི་མི་ལོ་བཅུ་སྟེག་བཞི་བཟུལ་བའི་
ནང་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་ཡོད།

ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་བཅོན་འོལ་པོད་
མིའི་བཅོམ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེའི་འོག་ཁྲིམས་བཟོ་
དང་། འཛིན་སྲོད་། ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན་
བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོན་དང་། དེ་དག་ཐམ་རྒྱུན་འགན་
དབང་ཆ་བཟོས་དང་སྤྱི་མཉམ་བཏང་འཛིན་
ཀྱི་གནས་སྤངས་འོག་ འཛིན་སྲོད་བཀའ་བཀག་
གིས་ལྷོང་ས་ལྷན་པས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་
དང་པོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་རྣམས་ཚོགས་ལ་འགན་
འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས། བདེན་པ་དང་། འཚོ་
བ་མེད་པ། ཡང་དག་པའི་མང་གཙོའི་རིང་
ལུགས་བཅས་ཀྱི་རྩ་བའི་རྣམ་གསུམ་གཞི་
བཟུང་སྟེ། མཐའ་སྐྱབས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་གངས་
ཅན་པོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོང་འདི་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་བསྐྱེ་
གནས་དང་ཁོར་ལུག་སྤྱང་སློབ་ཀྱི་རྒྱ་བཞིག་དུ་
བསྐྱར་ཏེ། འཚོ་བ་མེད་པའི་པོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་
ཤིག་བསྐྱར་རྒྱ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་པོད་དོན་
བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ལྷུ་རྒྱ་དང་། གནས་

སྐབས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བཅོན་ཤོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བཟང་དང་། ཉ་གཞི་ལོངས་
ལ་སློལ་རྒྱ་ན་དང་དོང་རབས་གཉིས་ཀའི་ཤེས་
ཡོན་སྤོང་སྤོང་སྤྱད་རྒྱ། བོད་གཞིས་བྱེས་མཉམ་
འཛུལ་མ་ལུང་བར་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་། རིག་
གཞུང་། ཡུལ་གྱི་གོམས་པའི་གཤེས་ལུགས།
ཡང་དག་པའི་ལེགས་བྱུང་། དེ་དག་གི་གཞི་
ཅ་སྐད་ཡིག་བཅས་ཉམས་མེད་རྒྱན་འཛིན་བྱུང་
བཟང་བཅས་ལ་སྤྱོད་མཚམས་ཅད་ནས་འབད་
བཅོམ་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན།

ཚང་མས་མཐུན་གསལ་ལྟར་སྤྱི་ཚོར་
ལ་སློལ་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་མངའ་དབང་བདག་གིར་བཞེས་པ་ནས་
བཟུང་བོད་རྒྱ་གཉིས་སྐོན་དབུ་མའི་ལམ་འབུལ་
ཞིག་སྤྲུག་བཞེས་སུ་བརྟུན་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡
ལོར་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་སྤྱོད་མས་
གཅིག་གི་བསམ་ཚུལ་དང་བཅོན་འོག་ཏུ་བཞག་
པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། གྲོས་མཐུན་གཞི་བཟུང་
ལག་ལེན་དོན་འཁྲིལ་ཡོང་བཟང་གྲུགས་བསམ་
ནམ་དག་གིས་འབད་བཅོམ་ཡོད་རྒྱ་ཅལ་སྤྲུགས་
གནང་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༤་་་༥༥ ལོར་
རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆིབས་བསྐྱར་གྱིས་མའོ་ཀྲའིས་དབུས་
པའི་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
ཏར་སྲིད་དམག་གསུམ་གྱི་ཆེས་མཐོའི་དབུ་ཁྲིད་
ནམས་དང་མངལ་འཛོམས་བཀའ་བསྐྱར་དང་།
བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནས་བབ་དང་
མཐུན་པའི་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྤོང་གི་སྲིད་
བྱུས་འོག་བོད་མིའི་མངོན་འདོད་དང་མཐུན་པའི་
རང་སྲིད་རང་སྤོང་ཚད་ལྡན་ཡོང་རྒྱའི་ཞལ་
བཞེས་གནང་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་ནས་བོད་ཏུ་
འཁོར་ལམ་འཛུགས་སྤྱོད་ཞིན་པ་ནས་བཟུང་

གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་ཁག་རིམ་པས་བསམ་
བཞིན་ཆེད་གཉེར་གྱིས་བརྒྱལ་བཞིག་པ་ཏར་རྒྱ་
མཐུང་མ་ལ་སློལ་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྤྱི་
ཐུ་ལའང་ཉེན་དོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བར་
བརྟེན་བོད་མི་མང་འུ་སྤྲུག་བཟང་ཟད་ཀྱིས་
༡༩༥༧ སྤྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ཞི་བའི་
གྲུན་ལངས་མ་བྱས་བཟང་མེད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་
པ་དང་། དེའི་སྐབས་སུ་འབད་ལ་སློལ་ས་མཚོག་
གི་ངོས་ནས་ལན་དགུ་ཆད་མཐུད་ཀྱི་དཔེ་ལྟར་
ཞི་བཞིག་ཡོང་བཟང་སྤྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱིས་
བཟང་གེས་ཡོད་རྒྱ་ཅལ་སྤྲུགས་གནང་ཡང་དོན་
ཕན་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་མཐུང་མ་བྱིས་མཚོས་
རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དུ་སྐབས་བཅོལ་དུ་སྤོངས་དགོས་
བྱུང་བ་མ་ཟད། སྐབས་དེའི་བོད་གཞུང་བཀའ་
ལག་གི་བཀའ་ཚོན་ལས་ཐོགས་མང་ཆེ་བའང་
ཆིབས་ཞབས་སུ་བཅར་ཏེ་མི་ལོ་ ༣༠༠ བཀལ་
བའི་བར་རྒྱ་ཆད་མེད་པར་གནས་པའི་བོད་ཀྱི་
བྲིམས་མཐུན་གྱི་གཞུང་དགའ་ལྡན་མོ་བྱུང་དེ་
བཅོན་ཤོལ་དུ་གྱུར་བ་དང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་
ལྷ་ས་མཚོན་བོད་མཐུང་དབུས་ཀུན་ཏུ་ཉེས་
མེད་ཀྱི་བོད་མི་མང་པོར་དུག་གཞིན་ཚད་མེད་
བྱས་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་ ༡༩༥༧ སྤྱི་ཟླ་
༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ལ་སློལ་ས་ལ་སྐབས་མགོན་
ཆེན་པོས་རྒྱ་གར་ཨ་སམ་ཏེ་ཇ་ཡུར་དུ་གྲོས་
མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་བཅོན་འོག་ཏུ་བཞག་
པ་དང་། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱིས་ཅི་སྲུང་མ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚོན་གཉིས་
ལ་བརྟེན་ནས་ཅིས་མེད་དུ་གཏོང་བའི་གསལ་
བསྐྱགས་བསྐྱངས་པ་ནས་བཟུང་བོད་རང་དབང་
རང་བཅོན་བསྐྱར་གསོ་ཡོང་བཟང་སུ་བཅོན་
ཤོལ་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་མི་ལོ་ཉི་ཤུའི་རིང་རྒྱལ་

སྤྱིའི་ནང་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་
ཀྱི་ནང་དུ་འབད་ལོ་གངས་མང་ཅོམ་གྱིན་ལངས་ཀྱི་
ལས་འགུལ་སུ་མཐུད་གནས་ཡོད། དོན་ཀྱང་
ལ་སློལ་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོས་སྤྱི་ལོ་བདུན་
ཅུའི་འགོ་སྟོད་ཅོམ་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་བབ་
དང་། རྒྱ་ནག་ནང་གི་འགྱུར་འགྱུར་སོགས་
སྤོགས་ཡོངས་ལ་གཞིགས་ཏེ་མེས་ཚོག་མེར་
གཏུག་གིས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་
ཁབ་དང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་གཏུག་གོ་བསྐྱར་གྱི་
ལམ་ནས་བོད་ཀྱི་དཀའ་སྤོག་སེལ་དགོས་པ་དང་།
དེའི་ཆེད་བོད་རང་བཅོན་བསྐྱར་གསོའི་སྲིད་བྱུས་
ལ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་པའི་
དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚོན་ལ་གཞིགས་ཏེ་སྐབས་
དེ་དུས་ཀྱི་བཀའ་ལག་དང་སྤྱི་འབྲུས་ཚོགས་གཙོ་
ནམ་པར་བཀའ་བསྐྱར་སྤྲོ་སྤྲོས་བསྐྱངས་ཏེ་ནང་
དོན་འོག་གྲུབས་གནང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐབས།
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་སྐབས་དེའི་རྒྱ་ནག་མི་
དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་དབུ་
ཁྲིད་ཏེང་ཞའོ་མིང་གིས་སྤྱིའི་གཅེན་པོ་རྒྱ་ལོ་དོན་
གུལ་བརྒྱད་བོད་རང་བཅོན་མ་ཚོད་ན་གནས་
ཚུལ་གཞན་དག་ཚང་མ་ཞི་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་
འགྲིགས་ཆགས་ཚོག་རྒྱའི་གྲོས་འཆར་གནང་
བའི་སྐབས་ལ་སློལ་ས་མཚོག་དང་བཅོན་ཤོལ་
གཞུང་ནས་ཀའོར་གང་ཡང་མེད་པར་ཏེང་ཞའོ་
མིང་གིས་གང་གསུངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་སྤོས་
འགོལ་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་རིགས་ཡོངས་སྤོགས་ལ་
རང་སྲིད་རང་སྤོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་ཞིག་
བྱུང་ན་རང་བཅོན་ཚོད་ཀྱི་མིན་ཞེས་སྤྲུགས་ཐག་
གཙང་བཅད་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་
གཏན་འབེབས་དང་སྤྲུག་བཞེས་མངོན་པ་ནས་
བཟུང་ད་ལྟའི་བར་འདས་པའི་ལོ་ ༣༦ བཀལ་

པའི་རིང་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་འགྱུར་
བཤང་ཡང་མེད་པར་གནས་ཡོད། ཡགོང་ས་
ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་དུས་རྒྱུན་དུ་འདས་
པའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་གལ་
ཆེ་བ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་ལས་སྡེ་
ཚོགས་ཀྱི་བདེ་དོན་གལ་ཆེ་བར་གཟིགས་ནས་
གྲངས་འཛོམས་ལྷུང་བའི་བོད་རིགས་རྣམས་ཀྱི་
ནག་མི་དམངས་སྡེ་མཐུན་ཚུལ་ཁབ་དང་མཉམ་
གནས་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ས་ཐག་རིང་ཞིང་མཚོ་ལམ་
མེད་པའི་བོད་ཡུལ་ལ་དཔལ་འབྱོར་དང་སྲི་
དངོས་པོའི་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཐོག་ཕན་ཐོགས་ཡོང་
རྒྱུ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་མང་ཚོགས་ལ་བོད་མིས་
ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་རྒྱར་ལམ་བཞེན་
ཕན་ཐོགས་ཤེད་ཐུབ་པ་མ་ཟད། ཞིང་ཚོས་གལ་
ཆེར་བརྩེ་བའི་མི་རིགས་མཐུན་འབྲེལ་དང་རྒྱལ་
ཁབ་བརྟན་སྡོང་སོགས་ཡུགས་རྒྱུང་རིང་བའི་
ཁེ་ཕན་དང་། ད་ལྟོའི་རྒྱལ་སྡེ་དང་རྒྱལ་ནང་
གི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་དཔགས་ནས་
དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་གྱི་ལམ་ནས་གཏན་
འཁེབས་གནང་བའི་ཡང་དག་པའི་སྲིད་བྱུས་
ཤིག་ཡིན། དེར་སང་རྒྱལ་སྡེ་གསལ་པ་ཚོས་དབྱེན་
རྒྱན་དུ་ དཔལ་འབྱོར་ལྷུང་བ་ ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་
ཡོད་པ་དེ་བོད་རྒྱུ་དུ་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་
ཞེས་བརྗོད་ན་འགྲིག་ དེ་ནི་ས་གཞིའི་ཐོག་གི་
དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་
བསྟུན་ནས་འགོ་རྒྱུ་ཞིག་མ་གཏོགས། འདས་
པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་མི་སོ་སོའི་སེམས་ཀྱི་ཚོར་སྣང་
ཙམ་གྱི་ཐོག་སྤྲིན་ན་ལག་ལེན་འཁེལ་རྒྱུ་ཁག་
པོ་རེད། ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་རྒྱལ་ཆེན་ཆེད་
དགོངས་བཞེད་ཀྱི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་
འདི་ད་དུང་ཁ་གསལ་དུ་གཏོང་གནང་མངོད་

ཆེད་སྲི་ལོ་ ༡༩༥༢ ལོར་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་
སུ་ཞི་བའི་དོན་ཚན་རྒྱུ་དང་། སྲི་ལོ་ ༡༩༥༥
ལོར་ཡི་རིའི་གྲོས་ཚོགས་སུ་སི་ཏུ་སི་རྒྱལ་གྲོས་
འཆར་བཅས་གལ་གནད་ཆེ་བའི་རྩ་འཛིན་གྱི་
རིག་པའི་གཞུང་ཡུགས་གཉིས་བསྐྱེད་གནང་
མངོད་ཡོད་ཅིང་། ཞི་བའི་དོན་ཚན་རྒྱུའི་ནང་
གི་བོད་ཀྱི་ས་ཁྲིམ་ཡོངས་རྫོགས་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་
བརྩི་གནས་དང་ཞོར་ཡུག་སྤྱད་སྦྱོབ་ཀྱི་དུ་བར་
བསྐྱར་རྒྱ་གཉིས་ཞི་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་
སྡངས་གཤམ་ཞིག་ཆགས་དང་མ་ཆགས་ལ་མ་
རྩོས་པར་འཇོམ་སྒྲིང་སྲི་དང་། ཨེ་ཤི་ཡ།
རྒྱལ་པར་དུ་བོད་རྒྱ་གཉིས་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་
བའི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་ཞིག་ཡིན།
བོད་ནི་ས་བབ་ཀྱི་ཆ་ནས་ཨེ་ཤི་ཡའི་མི་
འཛོམས་མང་ཤོས་དང་རྩོམས་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་
རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གནས་པ་མ་ཟད།
ཨེ་ཤི་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་ཆེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་
ཆགས་པའི་རྒྱ་བོ་ཆེན་པོ་མང་པོ་བོད་ཡུལ་ནས་
འབབ་ཅིང་། བར་སྒྲིང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནམ་
གཤིས་དང་ཆར་ཞོད་ཀྱི་གནས་སྡངས་བོད་སའི་
ཞོར་ཡུག་གི་གནས་སྡངས་ལ་རག་ཡུས་པས།
ཨེ་ཤི་ཡ་དང་དེའི་བརྒྱུད་ནས་འཇོམ་སྒྲིང་ལ་ཞི་
བདེ་བརྟན་སྡོང་དང་ཞོར་ཡུག་གཙང་མ་གནས་
ཐབས་ལ་ཕན་གཏོང་རྒྱལ་ཆེན་འདེམ་སྐབ་པའི་
གལ་ཆེད་དགོངས་འཆར་ཞིག་རེད། དེའི་ཆེད་
བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་དང་སྲི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་
སྡངས་ད་ལྟོ་ཡོད་བཞིན་པ་འདིས་ཁྲུངས་འཁྲུལ་
ཐབས་མེད་པས་རྒྱའི་མི་རིགས་དང་སྲི་མཐུན་
མཉམ་གནས་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན།
བོད་མི་རྣམས་འདོད་ཚོ་ཚོམས་པའི་ཐོག་ནས་
རང་དབང་དུང་ལེན་གྱི་སློབ་སྦྱོར་རྒྱུའི་མི་རིགས་

དང་མངོང་མཐུན་སྡོང་ཐག་ཉེ་བཞིག་མ་རུང་ན་
བཅོན་ཤུགས་ཀྱི་འཛིགས་སྐྱེལ་དང་། རྒྱ་དངོས་
ཀྱི་སྲི་བྲིད་རྒྱུང་བའི་འོག་ནས་རིང་རྒྱུང་གིས་
འཁྲུལ་ཐབས་མེད་པ་ཚང་མས་མཁྲིན་གསལ་
རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡགོང་ས་
ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་སྲིད་དོན་གྱི་བདག་
དབང་གི་མིང་རྒྱམ་ཙམ་ལ་གཅིགས་ཆེར་མ་
མངོད་པར་བོད་རྒྱ་མི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་
ཡུན་གྱི་བདེ་སྡོད་ཞོན་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱལ་
ཆེད་གྲོས་འཆར་དེ་དག་བཏོན་གནང་མངོད་པ་
རེད། སི་ཏུ་སི་རྒྱལ་གི་གྲོས་འཆར་གྱི་ནང་དོན་
དང་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་སྲིད་དོན་
མདོར་བསྐྱེད་བསྐྱོར་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་ **“བོད་རིགས་**
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་མི་རིགས་ས་གནས་
རང་སྲོང་གི་གནས་བབ་མིང་དོན་མཚུངས་
པའི་རང་སྲིད་རང་སྲོང་མང་གཙོའི་ལམ་
སྲོལ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་དེ་རེད།”
དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་དོན་དོག་དེ་རེད་
ལ། སི་ཏུ་སི་རྒྱལ་གི་གྲོས་འཆར་གྱི་སྲིད་དོན་ཡང་
དེ་རེད། ང་ཚོའི་དགོས་འདུན་ཞི་བོད་རིགས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྡེ་
མཐུན་ཚུལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་བའི་སྲིད་དོན་ཚན་མང་
པོའི་ནང་གསལ་བའི་མི་རིགས་ས་གནས་རང་
སྲོང་གི་གནས་བབ་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་
དགོས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ད་ཕན་མི་རིགས་ས་
གནས་རང་སྲོང་ཞེས་པ་དེ་མིང་ཙམ་མ་གཏོགས་
མེད། དེ་འདྲའི་དགོས་འདུན་བཏོན་པ་དེ་ནི་
བྲིམས་དང་མཐུན་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་
པ། འོས་ཤིང་འཚོམས་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་ནག་
མི་དམངས་སྡེ་མཐུན་ཚུལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་མའི་ཚོར་
སྲིད་དོན་གྱི་ཚོད་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ལས་སྤོའི་

ཐོག་ངོས་ལེན་གནང་བྱུང་པ་དང་། ལྷག་ལེན་
ལ་བརྟམ་བྱུང་པ་ཞིག་རེད། འིམས་མཐུན་ཡིན་
པ་ནི་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་མྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
ཅ་ཁྲིམས་ནང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཚང་མ་ལ་
མི་རིགས་ས་གནས་རང་རྒྱུང་གི་ཐོབ་ཐང་ལག་
ལེན་བརྟམ་རྒྱུ་དེ་ཆ་རྒྱུན་ཆ་ཚང་ཡོད་ཡོད་པ་
རེད། ཆ་རྒྱུན་དེ་ཚོ་འདྲ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་
ཙམ་གྱི་ཚེད་དུ་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པར། མར་
ཁེ་སི་དང་། ལེ་ཉིན། མའོ་ཚེ་དུང་བཅས་པ་དེ་
མི་རིགས་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་གཏོང་བཟུང་གི་ལྷ་བྱུང་ལ་
གཞི་བཅོལ་བ་ཞིག་རེད། གནད་དོན་དེ་ཚོ་ཅ་
ཁྲིམས་སུ་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་ལག་ལེན་མ་འབྲེར་
བར་བཞག་པ་ཡིན་ན་ཁྲིམས་འགལ་རེད། བོད་
མིའི་གནས་བབ་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་ཅ་
ཁྲིམས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། ཁྲིམས་དང་ཕྱི་
གཞི་ཤོག་ཐོག་དུ་ཡོད་པ་ལག་ལེན་ལ་མ་བཀའ་
བའི་ཚོ་ཁྲིམས་དང་མཐུན་པ་དང་། ལག་ལེན་
ལ་འཁེལ་བ་བཅོ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ལབ་ཀྱི་
ཡོད། གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ལ་མི་རིགས་ས་
གནས་རང་རྒྱུང་གི་གནས་བབ་སྐད་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ནི་མི་རིགས་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། ཡུལ་གྱི་ལོ་ལྟམས་པའི་
གཤེས་ལུགས། ལེགས་བྱུང་། དེ་དག་གི་གཞི་
ཅ་སྐད་ལོག་བཅས་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་བྱུང་
ཐབས་དང་། ལྷག་པར་དུ་བཅོན་རྒྱལ་རིང་
ལུགས་དང་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་རིང་ལུགས་
ཀྱི་མི་རིགས་གཉའ་གནོན་དང་མི་རིགས་ཚེན་
པོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་འོག་ནས་བཅོངས་བཀོལ་ཐོབ་
ཐབས་ལ་དམིགས་པ་ཞིག་རེད། དེ་འདྲ་སོང་
ཅང་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་མི་རིགས་ས་
གནས་རང་རྒྱུང་གི་རང་སྲིད་རང་རྒྱུང་ཐོབ་པ་

དགོས་རྒྱུ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་དང་རྒྱན་པ་ཞིག་རེད།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་མྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་
ཁྲིམས་དང་མི་རིགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་
ལག་བརྟམ་ཡིན་མདོག་གིས་ས་གནས་མང་པོར་
མི་རིགས་ས་གནས་རང་རྒྱུང་གི་མིང་བཏགས་
ཡོད་ཀྱང་། ས་གནས་དེ་ཚོ་ད་ལྟའང་མིང་དོན་
མཚུངས་པའི་རང་རྒྱུང་ཚད་རྒྱན་ཞིག་བྱུང་མེད་
པ་ནི་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། བྱས་ཅང་ང་ཚོས་
དེ་ཚོ་མིང་དོན་མཚུངས་པ་བཅོ་དགོས་ཀྱི་འདུག་
ཟེར་བ་དེ་འོས་ཤིང་འཚམས་པ་ཞིག་ཡིན།
བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་གྱུར་
དགོས་པའི་དགོས་འདུན་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ རྗེས་
ལ་བསམ་བཏང་དུ་བརྒྱུད་བྱས་པའི་དགོས་འདུན་
གསར་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡
ལོར་དོན་ཚན་བཅུ་དྲུག་གི་སྐོར་གྲོས་བསྟུར་
གནང་བའི་སྐབས་ནས་ང་སོད་ངག་དབང་
འཛིགས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཐོག་ནས་སྟན་ལུ་ལུལ་
བར་སྲིད་ཐོན་ཀྱི་འོག་ལེན་ལེས་ད་ལྟ་དུས་ཚོད་མ་
སྟོན་ཡང་རིམ་བཞིན་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་
གཅིག་གྱུར་བྱེད་རྒྱུའི་བསམ་ཚུལ་དེ་འོས་ཤིང་
འཚམས་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད་པ་མ་ཟད།
༡༩༥༡ ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་བོད་གཞུང་
བཀའ་ཤག་གིས་ཀྱང་ཅི་ལུ་ལ་དོན་ཚན་གསུམ་
འཁོད་པའི་བསམ་འཆར་བཏོན་པའི་ནང་དུང་
འཁོད་ཡོད་ཅིང་། ཀྱང་ཅི་ལུས་དེ་ལ་ཁས་ལེན་
ཡང་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་བོད་
རང་རྒྱུང་རྫོངས་བྱ་སྐྱོད་ལུ་ཡོན་རྒྱན་ཁང་དུ་
བརྟམ་པའི་སྐབས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་སྲིད་མྱི་ཁབ་ཁང་
གི་སྐྱེ་ཆབ་སྲིད་ཐོན་གཞིན་པ་ཁྲན་དེ་བྱེད་ལས་
བྱེད་ཆེ་གས་ཁག་ལྟ་སར་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་
འདུའི་སྐབས་ལྟ་ས་དུས་སུ་བྱས་ནས་དེའི་

ཁོངས་སུ་མཚོ་སྟོན་དང་། ཀན་སུ། སི་ཁྲིན།
ཡུ་ནན་སོགས་བོད་ཤར་རྒྱུགས་ཀྱི་བོད་རིགས་
ས་ཁུལ་ནམས་ཟླ་བརྒྱུལ་བཏང་སྟེ་གཅིག་གྱུར་
ཀྱི་རང་རྒྱུང་རྫོངས་ཤིག་འཇུགས་བྱུང་བོད་
རིགས་ས་ཁུལ་ཡོངས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་དང་བོད་རྒྱ་
མི་རིགས་དབར་མཐུན་བརྒྱུལ། རྒྱལ་ཁབ་
གཅིག་གྱུར་དང་ལྷ་བརྟན་ཡོང་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་
ཡོད་པས་དེའི་སྐོར་རྒྱ་ནག་དུས་གཞུང་ལ་
བསམ་ཚུལ་ལུས་ན་འབྲིགས་ཚུལ་བཀའ་བསྟུར་
བྱུང་ཡོད། དེའི་རྗེས་གནས་ཚུལ་འདིའི་ཐོག་
ཞིབ་ཆ་འཆར་འཁོད་ཚེད་ཏང་མི་རྣམས་
སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་ (ཐན་སྤོའི་) རྒྱ་ནག་
མི་དམངས་མྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཚོས་
ཚེད་གཏོང་གིས་ཚོགས་ཚུང་བཅུགས་ནས་ཞིང་
ཚེན་ལྟེ་ས་ཁུལ་གཅིག་བརྒྱལ་གཏོང་སྟེགས་
ལས་འཆར་བཅོ་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་རྗེས་སུ་གཡོན་
ཐལ་རིང་ལུགས་དབང་གིས་ལས་དོན་བྱས་བྱུང་
མེད། མི་རིགས་ས་ཁུལ་དུས་བྱུར་བཏང་སྟེ་
འཛིན་རྒྱུང་བྱེད་པ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཀའ་བཀོད་
རྒྱུ་འཛིན་ལམ་ལུགས་འོག་མི་རིགས་གཉའ་
གནོན་བྱེད་པའི་མི་སེར་སྟེལ་བའི་ལམ་ལུགས་
ཤིག་ཡིན་པ་དང་། མར་ལེའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་
མི་རིགས་གཉའ་གནོན་འཕྲོག་པའི་གཞི་རྒྱུའི་ལྷ་
བྱུང་འོག་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་མྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་གཏན་ལ་
ཐབ་པ་བཞིན་སྐར་གྱི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་
གྱི་ལམ་ལུགས་ལས་ཡོངས་སུ་བཞུལ་ཏེ་བོད་
རིགས་འདུས་རྫོང་ས་ཁུལ་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་
གྱུར་གྱི་རང་རྒྱུང་བཅུག་ན་ཏང་གི་མི་རིགས་སྲིད་
བྱུས་དང་མཐུན་པ་མ་ཟད། མི་རིགས་ཁ་བྱལ་
མ་ཡིན་པར་གཅིག་གྱུར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་

གཅིག་ལྟར་སྲ་བརྟན་ཡོང་བའི་གཞི་རྩ་ཡིན་པ་
 དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལྟར་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེ་
 ཡིན་པའི་བཞེན་མི་རིགས་གཅིག་ལྟར་བྱེད་རྒྱ་
 ཡང་གིན་དུ་གལ་ཆེ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་
 གྱི་ཡོད། ལེ་ཉིན་གྱིས་“རྒྱལ་ནང་གི་ཡུལ་མིའི་
 འཚོ་བའི་གོམས་གཤིས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་འབྲུང་
 རྒྱུ་ལས་མི་འདྲ་བའི་སྲ་བའི་ཡིན་ཕྱིན་ཚང་མས་
 རྒྱ་ཁྲབ་ཀྱི་རང་བདག་དང་རང་སྤྱོད་འོངས་སྤྱོད་
 བྱེད་ཚོགས་”ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་
 “གངས་རུང་མི་རིགས་ཀྱི་ནང་རང་སྤྱོད་གི་ལག་
 ལེན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་གི་བར་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་རིགས་མཚན་ཚུན་དབར་མཐུན་
 བརྒྱུལ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོང་བ་བསམ་མེད་”
 ཅེས་དུ་ཡོད་པར་གིས་གསུངས་ཡོད། (༡༩༥༠
 ལྷོ་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་འོད་རང་སྤྱོད་
 རྫོང་ས་ཞེས་པའི་ནང་ཞིབ་འཇུག་ལ་ཤེབས་
 སྐབས་) དེས་ན་མི་རིགས་གཅིག་དུམ་བུར་
 བགོས་ནས་མི་རིགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཞིང་ཆེན་
 གཞན་གྱི་ནང་ཟླ་བརྒྱུལ་བཏང་བ་ནི་མར་ཁེ་སི་
 ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་ཀྱིས་མི་རིགས་ཀྱི་གནད་དོན་
 ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་
 དང་མི་མཐུན་པ་དང་། གངས་རུང་མི་རིགས་
 ཀྱི་ཁེ་དབང་སོ་སོའི་ཐུན་མེན་ཁྲུང་ཆོས་རྣམས་
 རྒྱུང་སྤྱོད་ཐུབ་མཁོ་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྤྱོད་
 གི་ལམ་ལུགས་ལག་བརྟུན་བྱེད་པའི་དགོས་
 དམིགས་དེ་པོར་བ་མ་ཟད། “དུམ་བུར་བགོས་
 བས་དབང་རྒྱུར་བྱས་” ཟེར་བའི་བཅའ་རྒྱལ་
 རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་དང་མཚུངས་པར་གྱུར་
 ཡོད། རྒྱ་མཚན་ནི་འོད་མི་རིགས་ཞེས་པ་དེ་
 རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁོངས་
 སུ་གངས་རུང་མི་རིགས་ ༥༥ རང་ནས་གཅིག་

ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟའི་གཅིག་ཡིན་པའི་མི་རིགས་
 དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཁ་གཏོར་དགུ་གཏོར་བྱས་དགོས་
 སམ། གལ་སྲིད་ཁ་གཏོར་ན་མི་སེར་སྤེལ་ཡུལ་
 རིང་ལུགས་ཀྱི་ “དུམ་བུར་བགོས་བས་དབང་
 རྒྱུར་བྱས་” ཟེར་བའི་བྱེད་སྤངས་དང་གཅིག་
 མཚུངས་མ་རེད་དམ།
 མི་འགའ་གས་ཀྱིས་འོད་རིགས་ཡོངས་
 རྫོགས་གཅིག་ལྟར་གྱི་མི་རིགས་ས་གནས་རང་
 སྤྱོད་དགོས་ཟེར་བ་ལོ་རྒྱུས་དང་མི་མཐུན་པ་རེད་
 ཟེར་གྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོའི་དགོས་འདུན་
 དེ་མར་ལེའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་སྲུབ་དང་། རྒྱ་
 བཀའ་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་རིགས་
 ཀྱི་ཁྲིམས་དང་སྤྱི་གཞི་གཞི་ལ་གཞི་རྩ་བཞག་ནས་
 དགོས་འདུན་བཏོན་པ་མ་གཏོགས། ལོ་རྒྱུས་
 ལ་གཞི་བཞག་ནས་བཤད་གྱི་མེད། ལོ་རྒྱུས་
 དང་འབྲེལ་བ་མེད། གལ་སྲིད་ལོ་རྒྱུས་ལ་གཞི་
 བཞག་ནས་ཚོད་སྲེད་བྱེད་དགོས་བྱུང་ན་པོད་
 ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལོ་ ༡༠༠༠ བརྒྱུས་བའི་ལོ་རྒྱུས་
 སྤིག་རེད། རང་བཅོན་གཅོང་མ་ཡིན་པའི་
 ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་བསུབ་སྲུབ་ཐབས་ཡོད་མ་རེད།
 ང་ཚོ་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུར་དུ་བཞག་ནས་རྒྱ་ནག་མི་
 དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམ་ཚང་ཆེན་
 པོའི་ནང་ཚུད་པའི་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་ཁེ་སྐོན་ལ་
 འོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་ལྟར་དགོས་
 ཞེས་ལབ་གྱི་ཡོད། སྤོགས་གཉིས་ཀའི་ངོས་
 བུ་ལོ་རྒྱུས་ལས་མ་འོངས་པ་གལ་ཆེ་བར་
 བརྩིས་ཏེ་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་བྱེད་ན་ཁེ་སྐོན་
 ཆེ་བར་ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད།
 ཏིང་ཞའི་མིང་གི་ཕྱོགས་འཆར་གཞི་བཟུང་
 དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལག་ལེན་བརྟུན་ནས་
 ད་ལྟའི་བར་ལམ་སྲོལ་ས་མཚོག་དང་རྒྱ་ནག་མི་

དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་བར་འབྲེལ་ལམ་
 བཟང་ཞན་སྤྲོད་མཁོ་གིག་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་སྤེལ་
 ཆེར་དུས་རབས་གསུམ་ལ་དབྱེ་ན་འགྲིགས་པ་
 ཞིག་རེད། དེ་ཚོའི་བྱུང་རབས་ཚང་མས་མཐུན་
 གསལ་ཡིན་ལྟ་བུས། ངས་དུས་ཚོད་ཚུད་ཚོས་
 གཏོར་འདོད་མེད། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་
 ལྷོ་ལོ་ ༡༩༩༩ ཚེས་ ༡༠༠༡ བར་ལོ་ངོ་
 བརྒྱད་ཅུ་མ་ཐང་གའི་འབྲེལ་བ་ཆད་པ་དེ་ཆེ་
 བརྒྱུར་གསོ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་དུས་རབས་
 གསུམ་པའི་འབྲེལ་ལམ་སྤོར་མདོར་བསྐྱུས་གིག་
 ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ལྷོ་ལོ་ ༡༠༠༡ ལེའི་ནང་ལམ་སྲོལ་
 ས་མཚོག་གི་སྤྱོད་ཚོགས་ཚུང་པོད་རང་སྤྱོད་
 རྫོང་ས་ཟེར་བའི་སྲ་བའི་ཡིན་ཁབ་དང་ཕེ་ཅིང་བཅས་
 སུ་འཚོམས་གཟུགས་དང་། འབྲེལ་ཡོད་འབྲུབ་
 སྤོགས་གཅིག་ལྟར་གྱི་དབུ་ཁྲིད་རྣམ་པ་དང་
 བཀའ་མོལ་འགོ་འདྲུགས་སྲུབ་པ་བྱུང་ཞིང་།
 ལྷོ་ལོ་ ༡༠༠༡ ལོར་བདེ་ཆེན་རང་སྤྱོད་ཁུལ།
 ལྷོ་ལོ་ ༡༠༠༩ ལོར་དཀར་མདུས་རང་སྤྱོད་
 ཁུལ་བཅས་སུ་འཚོམས་གཟུགས་དང་། འབྲུབ་
 སྤོགས་གཅིག་ལྟར་གྱི་དབུ་ཁྲིད་རྣམ་པར་སུ་
 མཐུན་བཀའ་བསྐྱུར་ཞུས་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་
 པོ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ལྷོ་ལོ་ ༡༠༠༩ ལོར་མན་
 ཚུན་བཀའ་མོལ་ཞིབ་ཚགས་རྒྱུན་རིང་གནང་རྒྱ་
 བྱུང་སྟེ། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་ངོས་ནས་ལམ་སྲོལ་ས་མཚོག་དང་བཅོན་
 འོལ་འོད་མའི་སྤྱི་གཞི་འདྲུགས་ལ་ཡིད་ཆེས་སློལ་
 འགེལ་མ་སྲུབ་པའི་དོན་གསལ་པ་དང་རྣམ་ཏོག་གང་
 དང་གང་ཡོད་པ་ཞིབ་སྲ་བཀའ་གནང་འདུག
 དེ་ལ་ལྷོ་ལོ་ ༡༠༠༥ རང་འབྲེལ་མོལ་ཐེངས་
 བཞི་པ་སུད་སི་རྒྱལ་ས་ཐུན་དུ་གནང་བའི་སྐབས་
 དོན་ཚན་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱ་མཚན་བདེན་དཔང་

དང་བཅས་པའི་ཐོག་ནས་གསལ་བཤད་ཞིབ་སློབ་
ཡིག་རྒྱུ་གཞིས་ཐོག་ནས་ལྷ་རྒྱུ་འོ་སྐབས་
བྱུང་། ད་ཆ་འབྲེལ་མོལ་བྲེངས་ལྡེ་པ་གང་
མཚོགས་ཡོང་བའི་རེ་སྐྱུག་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ལ་བརྟེན་ནས་
པོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་པོད་ཀྱི་ཚ་དོན་
འགྲིགས་ཆགས་ཡོང་བའམ་བྱས་ཏེ་ལོ་ ༡༤
ཅམ་སོང་ཡང་དོན་སྲིད་ལྡན་པའི་བྱུང་འབྲས་
གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་བརྟེན་བཅའ་ཕྱོད་པོད་
མིའི་བྲིད་སྲིད་བྱས་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་
མཁན་གྱི་མིའང་རེ་བྱུང་ཡོང་བཞིན་པ་རེད།
དོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱི་དང་རྒྱལ་ཁོང་གི་གནས་ཚུལ་
གང་ལ་གཞིགས་ཀྱང་སྲིད་བྱས་འདི་ལས་ལྷག་
པའི་ཐབས་ལམ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་མཐོང་གི་
མེད། ལྷག་པར་སྤྱི་ནོར་ཡུལ་ས་ཡ་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༡་ལ་
ནང་པོད་དོན་བདེ་ན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཀྱི་
ཐབས་ལམ་གང་དགའ་གཞིས་བྱས་པོད་མི་མང་
ཚོགས་ནང་བསམ་ཚུལ་བསྐྱེད་ལེན་གནང་བའི་
སྐབས་གཞིས་བྱས་གཞིས་ཀ་ནས་བསམ་ཤོག་
བྲི་ཚོད་དུག་ཅམ་འབྲུར་པའི་ནང་བརྒྱ་ཆ་ ༤༤
བརྒྱལ་བཞིག་གིས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་
ལ་དངོས་ལུགས་གང་རུང་ནས་རྒྱལ་སྤྱིར་བྱས་
ཡོད་པ་མ་ཟད། དེའི་ཐོག་པོད་མི་མང་གི་སྐྱེ་
ཚབ་མཚོན་པའི་སྤྱི་འབྲས་ལྡན་ཚོགས་ནས་སྤྱི་
མོས་ཀྱི་ཐོག་ཡུལ་ས་མཆོག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་
གནས་བབ་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྲུར་འགྲོས་ལ་
གཞིགས་པའི་དུས་ནས་དུས་སྤེལ་ལེ་ལེ་དེ་བྱིངས་
དཔུང་གིས་ཐག་གཅོད་གང་གནང་ལ་རྒྱལ་སྤྱིར་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ལྷན་པ་ཡིན་
སྐབས། ད་ཆ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་འདི་

ཡུལ་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ལམ་སྤོམ།
པོད་རྒྱ་ཆེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་མང་མོས། སྤྱི་འབྲས་
མོས་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཏན་ལ་
ཕབ་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་མངོན་འདོད་མཚོན་པའི་
སྲིད་བྱས་ཤིག་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྒྱུར་དུ་
བརྟེན་ཏེ་འདིའི་ཐོག་བཅའ་ཕྱོད་པོད་གཞུང་
བཀའ་གཞིགས་ཐབས་ལེས་ཡོད་རྒྱ་རྒྱལ་སྤྱུགས་
ལྷན་དང་ལྷ་རྒྱུས་དང་། ཡུལ་ས་མཆོག་གིས་
སྤེལ་གསུམ་དུས་གསུང་འཕྲིན་ནང་སྲིད་བྱས་
འདི་ལ་འགྲུར་བ་གཏོང་བཞེད་མེད་པའི་བཀའ་
གསལ་གནང་ཡོད། སྤྱིར་འཇམ་གྲིང་གི་རྒྱལ་
ཁབ་དང་མི་རིགས་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་མི་
རིགས་ཀྱི་ཚ་དོན་གྱི་འཐབ་ཚུད་ཀྱི་གནད་དོན་
ཐོག་མི་ལོ་ ༡༠༡༠ ཏེ་ཅང་དུས་ཡུན་རིང་
པོ་ཞིག་ཏུ་བརྟེན་ཆུ་མེད་ཀྱང་། ང་ཚོའི་པོད་ཀྱི་
གནད་དོན་འདི་པོད་ནང་གི་གནས་བབ་སྤྱི་དང་།
ཁྱད་པར་པོད་རིགས་མིན་པའི་མི་རིགས་གཞན་
དག་ཐོན་ཆེ་སྤྱི་ལུགས་གཞིས་ཆགས་བྱེད་བཞིན་
པའི་གནས་ཚུལ་དང་། ཡུལ་ས་ཡ་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོའི་དགྲུང་ནའི་བབ་སོགས་སྤྱི་ནང་
གི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་
འཐབ་ཚུད་འདི་དུས་ཚོད་དེས་མེད་དང་རྒྱུག་བྱུང་
ཐབས་མེད་སྐབས། དུས་ཚོད་དེས་ཅན་ནང་
འགྲིགས་ཆགས་བྱུང་བ་དང་། ཡུལ་ས་
ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་རང་གི་གདུལ་
ཞིང་པོད་རྒྱུངས་སུ་ཡུལ་ས་མེར་འཁོད་བྱུང་བ་
ཞིག་ཡོད་དགོས་པར་བརྟེན་ང་ཚོས་ལས་དོན་ར་
བྲག་གི་ཐོག་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད་ཅང་། འདས་པའི་ལོ་བཞིའི་རིང་སྤོ་གང་
ས་ནས་འབད་བརྟེན་ལྷན་པ་མ་ཟད། ད་དུང་
སྤེལ་བྱེད་འབད་བརྟེན་སྤོད་མེད་ལྷ་རྒྱུའི་ཚོད་

སེམས་ལ་འགྲུར་བ་ནམ་ཡང་མེད། ཡིན་ནའང་
ཡུལ་ས་མཆོན་པོས་དུས་རྒྱུན་དུ་རེ་བ་དེ་བཟང་
སྤོགས་ནས་བརྒྱུད་དགོས་པ་དང་། བྱ་སྤྱིག་དེ་
སྤྱུག་པའི་སྤོགས་ནས་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཀའ་
སྤོབ་མེད་པས་པ་རྣམས་གསེད་དུས་ཡུན་དེས་ཅན་
ནང་པོད་ཀྱི་དཀའ་སྤོག་བསམ་མ་བྱུང་བར་ནར་
འགྲུངས་ལུས་པ་སྲིད་ཚོང་ཚོའི་འཐབ་ཚུད་དེ་
མི་རབས་ནས་མི་རབས་བརྒྱུད་དེ་བདེན་མཐའ་
མ་གསལ་བར་དུ་རྒྱུན་མཐུད་གནས་བྱུང་བའམ་
ཀྱི་བྱ་སྤྱིག་ཀྱང་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན། རྒྱ་སྤོགས་
ཀྱི་འགོ་བྲིད་རེ་བྱུང་གི་བསམ་སྤོམ་ནང་པོད་ཀྱི་
སྤོག་འཛིངས་དེ་ཡུལ་ས་སྤོབ་བརྒྱུ་བཞི་པ་
ཆེན་པོ་མཆོག་གསེར་ཞལ་འཚོ་གཞིས་མེད་པའི་
སྐབས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཚོད་
དཔག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཚོད་འདུག དེ་ནི་ཏེ་ཅང་
ནོར་འབྲུལ་གྱི་ཚོད་དཔག་ཡིན་པ་དང་། འགྲུབ་
ཐབས་མེད་པའི་རེ་སྤོབ་ཞིག་རེད། རྒྱ་རིགས་
མང་པོས་ཡུལ་ས་མཆོག་གི་པོད་ཀྱི་དཀའ་སྤོག་
སེལ་བའི་ལྡེ་མིག་རེད་མ་གཏོགས། པོད་ཀྱི་
དཀའ་སྤོག་གི་རྒྱ་རྒྱུན་མ་རེད་ཅེས་བཤད་ཡོད།
ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་པོད་མི་བྲི་ཚོད་བཅོ་ལྔ་
བརྒྱལ་བཞིག་འཇམ་གྲིང་གི་ཡུལ་སྤྱུག་གང་སར་
གནས་སྤོད་ཡོད་པ་དང་། གཞིས་བཞུགས་པོད་
མི་མི་རབས་གསར་པ་ཚོས་ཀྱང་མི་རིགས་ཀྱི་ཚ་
དོན་ནམ་ཡང་སྤོབ་བཏང་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་ནི་
དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། ཇི་ལྟ་མི་
རིགས་ཚོ་ལོ་སྤོབ་སྤྱུག་ཁ་གསལ་བཅའ་ཕྱོད་དུ་
རྒྱལ་ཁབ་གང་སར་ཁ་ཐོར་གྱི་གནས་དགོས་བྱུང་
ཡང་། མཐའ་མ་སྤོབས་ལུགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་
ཁབ་ཅིག་གི་དོ་བོར་བརྒྱུར་བྱུང་བར་ཚོའི་མདུན་
དུ་དཔེ་མཚོན་རྗེན་པ་ཡོད་བཞིན་པ་ཞིག་ཡིན་

པ་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་རིུ་
མི་རིགས་དང་མཚུངས་པའི་ཁྱད་ཚོས་མང་པོ་
ཡོད་ལྟར་ཤིང་། ཁོང་ཚོས་བོད་མི་དང་མཉམ་དུ་
འབྲེལ་བ་མང་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ན་རེ་ས་ལམ་
མཚོན་ན་ཨི་རི་རལ་གྱི་ཡུལ་སྐོར་སྐོར་འཆམ་པ་
མང་པོ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོ་བཞིན་པོ་སྟོང་
ཕྱག་ཁ་གསལ་བཅོན་ཤོ་ལུ་དུ་ལུས་ཉེན་མེད་པར།
ལྗུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་ལལ་འཚོ་གཞེས་རིང་
བོད་དོན་འགྲིགས་ཆགས་གང་མཚོ་གསལ་ཡོད་པའི་
ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ད་ལྟོ་གནས་
སྐབས་སུ་བོད་རྒྱལ་དབང་གི་དཀའ་ངལ་ཆེ་བོས་
ནི། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ལྷི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
དབུ་ཁྲིད་ནམ་པས་ལེགས་མཚོག་དང་བཅོན་
ཤོ་ལུ་བོད་མིའི་སྐྱིག་འཇུགས་ལ་དོན་མེད་ཀྱི་
དྲོགས་པ་ནམ་ཉེན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལྷན་ལྷན་ཡིད་ཆེས་
སྐྱོས་འགལ་གནང་མ་ཐུབ་པ་དེ་ལ་ཐུག་ཡོད།
གནའ་བོའི་བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེ་ལ། བོད་རེ་བས་
ཐུང་། རྒྱ་དྲོགས་པས་ཐུང་བེར་བ་དེ་ད་གཞོན་
དེ་ཅང་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པ་
མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་འདུག རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ལྷི་
མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ལེགས་མཚོག་དང་
བཅོན་ཤོ་ལུ་སྐྱིག་འཇུགས་ལ་དྲོགས་པ་ནམ་ཉེན་
ཟད་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚོན་གཙོ་བོ་བཞི་ལ་ཐུག་ཡོད། དང་པོ་ལེགས་
ས་མཚོག་དང་བཅོན་ཤོ་ལུ་བོད་མིའི་དངོས་ཡོད་
ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་དག་པ་དང་ཆ་ཚང་བ་མ་
ཤེས་པའི་ཐོག་བདེན་པ་མིན་པའི་འཆལ་གཏམ་
གང་ཐུང་ལ་ཚད་འཛིན་བྱས་པ་དེ་གཅིག་རེད།
ལེགས་ས་མཚོག་དང་བཅོན་ཤོ་ལུ་སྐྱིག་འཇུགས་
ཀྱི་ལས་དོན་གྱི་འདུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྐྱི་གསལ་
ནང་གསལ་འཛིན་ཉེན་ཀྱང་གྲགས་ཤིག་མ་

གཏོགས་གསང་གསང་སྐྱུག་སྐྱུག་གང་ཡང་མེད་
ནའང་། ཡོད་པ་ལ་ཆ་བཞག་ནས་གནས་ཚུལ་
འཚོལ་སྐྱུབ་བྱེད་ཐབས་བྱས་པ་དང་། གནས་
ཚུལ་སྟོང་མཁན་ཚོས་ཀྱང་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་
ཚུལ་ཞིབ་འཇུག་མ་བྱས་པར་མ་བདེན་རྒྱན་
བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བཟོས་པ་དང་། གནས་
ཚུལ་ཁ་གསལ་མགོ་མེད་མཇུག་མེད་ཀྱི་ཚོག་རྟོག་
སྐྱུག་བརྒྱུ་བཟུང་འབྲེལ་བཟོད་ལོག་བཟང་བྱས་
པ་དང་། བཅོན་ཤོ་ལུ་བོད་གཞུང་གི་ལས་ཤོག་
དང་ལས་ཐམ་ཡན་ཆད་རྒྱན་མ་བཟོས་ཏེ་བདེན་
པ་མིན་པའི་གནས་ཚུལ་རང་གི་འཚོ་བོས་ཀྱི་ཁེ་
ཕན་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་རྟོག་བཟོ་བྱེད་མཁན་ཐུང་
ཡོད་པ་སྐྱེས་ར་འཕྲོད་བྱུང་བ་འགའ་གསལ་
གསལ་བསྐྱེད་ཀྱང་བྱས་ཡོད། གཉིས་པ་རྒྱ་
ནག་མི་དམངས་ལྷི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་སྐྱི་སྐྱོལ་ལྟ་ལྟར་ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱན་གཏམ་
སྐྱེ་ཚོགས་བཟང་ཚོག་པ་དང་། བཟང་དགོས་
པའི་གོམས་སྐོལ་ཡོད་པ། དཔེར་ན། མའོ་ཙོ་
ཏུང་གིས་སྐྱུག་རྒྱན་ཞིག་ཚར་བརྒྱ་ལྟ་སྐོར་
བྱས་ན་བདེན་པར་ཙོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་བཟོད་པ་
ལྟ་བུ་རེད། བྱས་ཅང་ཁོ་ཚོས་རྒྱན་དུ་སྲིད་དོན་
ཐོག་རྒྱན་གཏམ་ལེད་སྐྱོད་བྱེད་པའི་གོམས་
གཤིས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་པའི་དོས་ནས་ཀྱང་ཁ་
གཏིང་མི་མཚུངས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་
གསལ་བྱས་ཏེ་རང་དཔེ་མི་ལ་བཀའ་ནས་དྲོགས་
པ་ནམ་ཉེན་བྱེད་པ་དང་། ལེགས་ས་ལྷན་བས་
མཁོན་ཆེན་པོས་དབུ་ཁྲིད་པའི་བཅོན་ཤོ་ལུ་སྐྱིག་
འཇུགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཞི་རིམ་གྱི་ལྟ་བུ་
བདེན་པ་དང་འཚོ་བཟོད་པར་གཞི་བཅོལ་ཡོད་
པ་དེ་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག གསུམ་པ་མང་

གཙོའི་རིང་ལུགས་ཡང་དག་པ་ལག་བརྟུར་བྱེད་
མཁན་གྱི་སྐྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ་ཆ་རྒྱས་མེད་
པའི་དབང་གིས་རང་དབང་མང་གཙོའི་ལུང་པའི་
ནང་སྟོང་མཁན་གྱི་བོད་མི་སྐྱེར་དང་གཞུང་
འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གི་བསམ་ཚུལ་
དང་ལྟ་སྟོང་བཅོན་ཤོ་ལུ་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པ་
དང་འགལ་ལྷ་ཅན་ཡོད་ཚོག་པ་དང་། དེ་ཚོའི་
ཐོག་གཞུང་གིས་བཅོན་ཤོ་ལུ་གསལ་བྱས་པའདྲའི་
བྱེད་ཐབས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་མ་རྟོགས་པའི་
དབང་གིས་བོད་མི་སྐྱེར་དང་བོད་པའི་གཞུང་
འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གི་ལྟ་བུ་དང་།
སྐྱེ་བཟོད། ལས་འགལ་གང་བརྟུན་པ་ནམས་
བཅོན་ཤོ་ལུ་གཞུང་གི་མོས་མཐུན་དང་སྐྱུལ་སྐོར་
ཡོད་པ་ཞིག་དུ་དོས་འཛིན་བྱས་པའི་དབང་གིས་
དྲོགས་པ་ནམ་ཉེན་བཟོས་པ་དང་། བཞི་པ་ཐ་
ན་སྐད་ཡིག་དང་མིང་ཚིག་གི་གོ་དོན་ལེན་སྐྱོགས་
ཚད་རྒྱན་མ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་རྒྱུ་རྟོག་
བཟོས་པ་དཔེར་ན། བོད་སྐད་དུ་རང་དབང་ཞེས་
པ་རང་བཅོན་དང་ཁྱད་པར་བྱེ་མ་ཤེས་པ་དང་།
དེ་ལྟར་སྐད་དུ་ རྒྱ་སྐད་ ཞེས་པ་ རྒྱ་སྐད་
ཚུ་སྐད་ཚུ་ དང་ཁྱད་པར་བྱེ་མ་ཤེས་པ།
ལེགས་ས་མཚོག་གིས་རང་དབང་ཞེས་པའི་
བཟོད་ཚོག་ལེད་སྐྱོད་གནང་ཚད་ལ་བསྐྱད་
བཏགས་ནས་ལེགས་ས་མཚོག་གིས་དུང་རང་
བཅོན་འདོར་མི་འདུག་ཅེས་ལབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
གནས་ཚུལ་འདི་ཚོ་ཡར་ཐོན་ཅན་དང་ཚོང་ས་
གཉིད་སང་ཟེན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ལ་ཡོད་མི་
ཤེས་པའི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ད་དུང་རྒྱ་
ནག་སྐམ་ས་ཆེན་པོའི་ནང་ཡོད་བརྒྱད་པ་དེ་སྟོ་
ཕམ་སྐྱེ་འོས་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་
ལྷི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སོ་ལྟུལ་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་

འདས་པའི་ལོ་ ༡༦ རིང་གཞིས་
བཞུགས་པོད་མི་སྐྱ་མེད་པོ་མོ་གན་གཞིན་སྐྱི་
དང་། ལྷན་པར་དུ་སྐྱི་ལོ་ ༡༧༥༧ རྗེས་སུ་
སྐྱེས་ཏེ་འཚར་ཡོངས་བྱས་པའི་མི་རབས་གསར་
པ་ཚོས་ཀྱང་པོད་མི་རིགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་།
ཚོས་དད། རིག་གཞུང་སྲུང་སྐྱོབ། ཡུལ་ས་
ལས་བྱུངས་མགོན་ཚེན་པོར་འགྲུར་བ་མེད་པའི་
དད་འདུན་བཅས་འགལ་རྒྱུན་དཀའ་ངལ་གང་
ལའང་མ་འདྲིམས་པར་ད་བར་རྒྱན་འདྲིན་
གནང་བྱུང་བ་དེ་ནི་ལྷན་ཚུལ་པའི་འགྲན་རྒྱུ་མེད་
པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བྱས་རྗེས་ཤིག་ཡིན་པས་ཡི་
རངས་བརྒྱལ་པོད་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་སྐྱོབ་
ཡིན། ད་དུང་ཡང་པོད་དོན་བདེན་མཐའ་མ་
གསལ་གྱི་བར་སྐར་རྒྱན་བཞིན་པོད་མི་རིགས་
ཀྱི་དོན་འདྲིན་དང་འདུ་ཤེས་མ་བརྒྱལ་པར་
གནས་ཐུབ་ཐབས་ལ་སྐྱོ་ཀུན་ནས་འབད་བརྩོན་
གནང་རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

གནའ་དེང་གཉིས་ཀའི་ཤེས་ཡོན་སློབ་
སྦྱང་གི་གལ་གནད། ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ། རིག་
གཞུང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་དགོས་གལ། དུད་འགྲོ་དང་
སྲོག་ཆགས་རིགས་ལ་བྱམས་བརྩེ། ཤོ་སྐྱུག་
རྒྱན་ཅེད་དང་རྒྱན་ཆ་འགྲན་བརྒྱུར་སོགས་མི་
རུང་བ། པོད་མི་ནང་ཁྲལ་མཐུན་འབྲེལ་བ་
དགོས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ཡུལ་ས་ལས་བྱུངས་མགོན་
ཚེན་པོས་ཐབས་གསལ་བཀའ་སློབ་གསུང་གི་བདུན་
ཚི་ཡང་ཡང་ཐེབས་ཟེན་པ་དེ་དག་རང་བརྒྱུར་
ལྟར་མ་དགོས་པའི་ཐོག་དེ་ཚོ་སྟེན་རྒྱུ་བྱེད་ལྷག་
པར་མ་སོང་བར་ཐུགས་དབྱུངས་སུ་བཅངས་ཏེ་
སྐྱུག་ལེན་ལ་འཁེལ་ཐབས་དང་། གཞིས་
བཞུགས་པོད་མི་ཡོངས་ལ་ལྷགས་ལན་འཕྲོད་པ་
ཞིག་གནང་རོགས་གནང་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། མི་

འཕྲོར་སྐོར་བྱགས་ཀྱི་རྩལ་བྱགས་འོག་པོད་རིགས་
ཅ་བརྒྱལ་དུ་མ་འགྲོ་པའི་ཚེད་པོད་མི་མི་རེ་རོ་
རེས་རང་རང་གནས་ཡུལ་གྱི་གྲོང་གསེབ་དང་།
གྲོང་ཁྲིམ། འབྲོག་ས་རི་འདུ་ཞིག་ཡིན་རུང་རང་
ས་མ་སྟོང་བ་གནས་སྐབས་བསམ་དང་། སེམས་
བྱུགས་དང་ཚོར་སྣང་དུག་པོའི་དབང་གིས་བྱུང་
འབྲས་ཚུང་ལ་ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་ལས་འགུལ་གྱི་
རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་མ་རང་ཉིད་སྐྱུག་
སྦྱོང་མཚར་གཅོད་དང་། བཅོམ་ཁང་དུ་འཕྱོད་
རྒྱུའི་ཉེན་ཁའི་རིགས་ལ་འདྲིམས་ཐོན་གང་
གཟབ་ཐོག་ཞི་བདེ་ལྡིང་འདུགས་ཀྱི་ངང་ནས་
པོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཅ་དོན་ཐོག་མུ་མཐུད་འབད་
བརྩོན་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་དེ་གནད་ཀྱི་དོན་
པོ་དང་། དེ་བཞིན་ད་ལྟ་འགྲོ་བཞིན་པའི་པོད་
རྒྱུ་ཞི་མོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་ལའང་གཞོན་སྐྱོན་མི་
ཡོང་བ་དེས་པར་དགོངས་འདུགས་གནང་
རོགས་གནང་།

བར་སྐབས་པོད་བརྟེན་སྲིད་སྐྱིད་ཤོགས་
ཆགས་ལྟ་དུར་དོལ་རྒྱལ་བརྟེན་གསོལ་བྱེད་
མཁུན་ཉུང་གས་ཤིག་གིས་ཡུལ་ས་ལས་བྱུངས་
མགོན་ཚེན་པོའི་བྱམས་བརྩེའི་བཀའ་སློབ་
དགོངས་དོན་ཁག་ལ་རྩིས་མེད་ཀྱིས་བཟང་སྦྱོད་
དང་འགལ་བའི་ལས་དོན་སྐྱོ་ཚོགས་བརྩམས་པ་
དང་། དེ་ལ་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྐྱི་མཐུན་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་འགོ་བྱིད་བསམ་ཚུང་རེ་བྱུང་གིས་པོད་
མི་ནང་ཁྲལ་འགལ་རྒྱ་བཟོ་རྒྱུའི་ལག་ཆ་བཟང་
པོ་ཞིག་དུ་མཐོང་སྟེ་པོད་སྐྱོད་བྱུགས་ཆེ་བཅད་
ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞིས་བྱེས་གཉིས་
ཀའི་སྐྱི་ཚོགས་ནང་ཐོས་བདེ་མེད་པ་དང་། དག་
དགའ་གཉེན་སྐྱུག་གི་གནས་ཚུལ་རི་སྟེང་ཅིག་
བྱུང་ཡོད། དོལ་རྒྱལ་བརྟེན་གསོལ་བྱ་རྒྱུ་པོད་

སྐྱི་དོན་ལ་གཞོན་ཆེ་བས་རི་ཡོད་ཀྱི་ཚོས་དང་
མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་གསལ་བཅད་ཡུལ་ས་
ལས་བྱུངས་མགོན་ཚེན་པོས་ལན་མང་གནང་བེན་
པ་དེ་དག་ཡིག་ཆ་དང་བརྟེན་འཕྲིན་གྱི་ལམ་ནས་
གཟིགས་སྐབས་རྒྱ་དང་། ད་ལན་གསུང་ཚོས་
འདིའི་དབུ་འདྲུགས་སྐབས་སུའང་ཡུལ་ས་
མཚོག་གིས་སྤོང་བརྩམས་ཤིག་བཀའ་གནང་བྱུང་
བར་བརྟེན་ངས་བརྒྱུར་ལུང་བྱས་ནས་དུས་ཚོད་
གཏོང་བའི་དགོས་པ་མ་མཐོང་། འདི་ལྟ་དོན་
གཅོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་པོད་ཀྱི་ནང་
དགོན་པ་གྲུ་ཚང་ལམ་ཆེ་བ་དང་། ལྷན་ལམ་ཁལ་
པོ་དང་དགོ་འདུན་པ་ལམ་ཆེ་བས་ཡུལ་ས་ཆེན་
པོའི་བཀའ་སློབ་དགོངས་དོན་སྤོང་བཅངས་ཀྱིས་
སྐང་དོར་འདྲོལ་མེད་གནང་དང་གནང་བཞིན་
ཡོད་པ་མ་ཟད། ཚོས་སྤེལ་བའི་ཁག་དང་དགོན་
པ་གྲུ་ཚང་མང་པོས་སྐྱི་ཡོངས་སྤྱི་གཞུག་ཀྱི་
ཐོག་ནས་དོལ་རྒྱལ་བརྟེན་གསོལ་ལ་དོ་དམ་ནན་
པོ་གནང་བའི་གནས་ཚུལ་གསལ་བའི་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་
ལ། དེས་འདིར་གསུང་ཚོས་སུ་ཐེབས་མཁུན་
མང་པོས་འདིའི་སྐོར་འགྲེལ་བརྟེན་གནང་མཁུན་
བྱུང་བས་དེ་ཚོ་ཚང་མར་བཅན་བྱོལ་གཞུང་
དང་། བཅོམ་བྱོལ་སྐྱི་ཚོགས་ཡོངས་ཀྱི་དོན་ནས་
ཡི་རངས་བརྒྱལ་པོད་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་སྐྱོབ་
དང་། འབྲུང་འགྲུར་ཡང་གཞན་གྱི་གཞོན་
བྱུགས་དང་། རྒྱ་དངོས་ཀྱི་སྐྱི་བྱིད་གང་གིའང་
དབང་དུ་མ་སོང་བར་ད་ལྟ་ཡོད་བཞིན་པའི་
གནས་ཚུལ་བཟང་པོ་དེ་དག་རྒྱན་འཁྲུལ་སྐབས་པ་
གནང་རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གཉིས་པ་ཉུང་
གས་ཤིག་གིས་ད་ལྟའང་རང་འདོད་མཁུགས་
བརྒྱུད་གིས་དོལ་རྒྱལ་བཀའ་འགོག་བྱ་རྒྱུ་ཡུལ་
ས་མཚོག་གི་དགོངས་བཞེད་དོ་མ་མིན་པར་

